

העור והרוטב פרק תשיעי חולין

קכב.

עין משפט נר מצוה

ב א ב מ' פ"א מהל
של אבות הטומאות
הלכה ט ופ"ד מהלכות
מחלות אקרות הלכה כ'
א [ופ"ג מהלכות טומאת
אבלין הלכה יא]:

לעיון רש"י

הדרוב"א. דבשת.
הריצו"ן [הריצו"ן].
קפוד.
ליהיר"א [ליהיר"א].
לימ"א. שבלול.

שיטה מקובצת

[א] חרא היא לך ואמרתה
את חור: [ב] בשפלותו
תחלה לכוליה כחית בחד:
[ג] קמ"ל רב הונא דאפי'
פלותו חיה מדנקט העור
במטלן ולא נקט מטלן
וכי איתמר דרב הונא
בשפלותו חיה איתמר
הס"ד ומה"ד מפני שהעור
במטלן משמע טעמא
בעור תליא מלתא ואפי'
דלא בשליתיהו איתו הס"ד:
[ד] ומחסידי דבבל הוו
בדאמר' נמי התם כל
תלתי' יומין בריק: [ה] ואין
זה דוחק כיון דמפרשינן
מילתיה דר' יהודה הכי:

אי אמרת בשלמא פליטתו סבין רבי ישמעאל לא במלח רב הונא דאמר בר' ישמעאל. וא"ת והא ר' ישמעאל בלא כנסו קאלמר ור' יהודה זעי כנסו כדאמר רב הונא וי"ל דפלוגמייהו דר' ישמעאל ור"ע דפלטתו חיה לכך לא זעי ר' ישמעאל כנסו אבל פלטתו סבין אי לא זעיל רבי ישמעאל כר"ך נמי

כניסה ועוד דרבי ישמעאל נמי (א) זכנסו איירי ואין זה דוחק [ב] כמו דמפרש מילתיה דרבי ישמעאל הכי: **רב הונא דאמר במאן**. לעיל (ד) קכא. כי קאלמר וחד אמר מקצת פלטתו חיה ומקצת פלטתו סבין דזעי למימר דפלטתו סבין הוי פלוגמא דר' יהודה ורבין דר' יהודה לא זעיל [ג] לא מזי למפריך דאמר כמאן אי אמרת לר' ישמעאל דזעיל דמפריך הכא דאיכא לאוקומי דר' יהודה דליט ביה כוית יחד אבל לרב הונא פריך שפיר דכפי' דקונטי: **דאמר במאן** ור"ס ודילמא הא דלמר רב הונא ב' תלמידי חכמים שישנן על העור העור מצטלו מיירי בלא כנסו אבל כנסו מודה לר' זעיל ר' ישמעאל ולא אינטריך ליה לרב הונא לאשמעינן דעור מצטלן [ו] (ועוד דהעור מצטלן משמע מתחלה העור מצטל ומו לא מהני להו כנסו): **עור אדם טהור**. כדמפרש טעמא דריש דס הנדה (מה דר' יהודה) דלא הוי דומיא דעס אדם דעור גזעו מחליף: **עורות אביו ואמו שמיחיבין בו**. וע"ג דמת אסור צנהא וככל א"ס אסור לעשות מעשרו שמיחיב כו' מ"מ לא הו גזרי רבין משום דהן חששא שיהיה טמא אלא משום אבי ואמו דמימי טובה וא"ל לומר דנקט אבי ואמו משום דשמימי גביה: **אבל רישא** מומאה דאורייתא היא. והשתא חשיב עור אין גזעו מחליף משום דמקומו נעשה לקצת על זער כדלמרינן פרק דס הנדה (מ"ג):

וא"ת רבי ישמעאל דרבי ישמעאל דרבי ישמעאל

הוא שפלותו חיה אבל פלטתו סבין ואמר רב הונא ר' יהודה דלמר רב הונא ר' יהודה לא זעיל ר' ישמעאל כר"ך נמי (א) זכנסו איירי ואין זה דוחק [ב] כמו דמפרש מילתיה דרבי ישמעאל הכי: **רב הונא דאמר במאן**. לעיל (ד) קכא. כי קאלמר וחד אמר מקצת פלטתו חיה ומקצת פלטתו סבין דזעי למימר דפלטתו סבין הוי פלוגמא דר' יהודה ורבין דר' יהודה לא זעיל [ג] לא מזי למפריך דאמר כמאן אי אמרת לר' ישמעאל דזעיל דמפריך הכא דאיכא לאוקומי דר' יהודה דליט ביה כוית יחד אבל לרב הונא פריך שפיר דכפי' דקונטי: **דאמר במאן** ור"ס ודילמא הא דלמר רב הונא ב' תלמידי חכמים שישנן על העור העור מצטלו מיירי בלא כנסו אבל כנסו מודה לר' זעיל ר' ישמעאל ולא אינטריך ליה לרב הונא לאשמעינן דעור מצטלן [ו] (ועוד דהעור מצטלן משמע מתחלה העור מצטל ומו לא מהני להו כנסו): **עור אדם טהור**. כדמפרש טעמא דריש דס הנדה (מה דר' יהודה) דלא הוי דומיא דעס אדם דעור גזעו מחליף: **עורות אביו ואמו שמיחיבין בו**. וע"ג דמת אסור צנהא וככל א"ס אסור לעשות מעשרו שמיחיב כו' מ"מ לא הו גזרי רבין משום דהן חששא שיהיה טמא אלא משום אבי ואמו דמימי טובה וא"ל לומר דנקט אבי ואמו משום דשמימי גביה: **אבל רישא** מומאה דאורייתא היא. והשתא חשיב עור אין גזעו מחליף משום דמקומו נעשה לקצת על זער כדלמרינן פרק דס הנדה (מ"ג):

וא"ת רבי ישמעאל דרבי ישמעאל דרבי ישמעאל הוא שפלותו חיה אבל פלטתו סבין ואמר רב הונא ר' יהודה דלמר רב הונא ר' יהודה לא זעיל ר' ישמעאל כר"ך נמי (א) זכנסו איירי ואין זה דוחק [ב] כמו דמפרש מילתיה דרבי ישמעאל הכי: **רב הונא דאמר במאן**. לעיל (ד) קכא. כי קאלמר וחד אמר מקצת פלטתו חיה ומקצת פלטתו סבין דזעי למימר דפלטתו סבין הוי פלוגמא דר' יהודה ורבין דר' יהודה לא זעיל [ג] לא מזי למפריך דאמר כמאן אי אמרת לר' ישמעאל דזעיל דמפריך הכא דאיכא לאוקומי דר' יהודה דליט ביה כוית יחד אבל לרב הונא פריך שפיר דכפי' דקונטי: **דאמר במאן** ור"ס ודילמא הא דלמר רב הונא ב' תלמידי חכמים שישנן על העור העור מצטלו מיירי בלא כנסו אבל כנסו מודה לר' זעיל ר' ישמעאל ולא אינטריך ליה לרב הונא לאשמעינן דעור מצטלן [ו] (ועוד דהעור מצטלן משמע מתחלה העור מצטל ומו לא מהני להו כנסו): **עור אדם טהור**. כדמפרש טעמא דריש דס הנדה (מה דר' יהודה) דלא הוי דומיא דעס אדם דעור גזעו מחליף: **עורות אביו ואמו שמיחיבין בו**. וע"ג דמת אסור צנהא וככל א"ס אסור לעשות מעשרו שמיחיב כו' מ"מ לא הו גזרי רבין משום דהן חששא שיהיה טמא אלא משום אבי ואמו דמימי טובה וא"ל לומר דנקט אבי ואמו משום דשמימי גביה: **אבל רישא** מומאה דאורייתא היא. והשתא חשיב עור אין גזעו מחליף משום דמקומו נעשה לקצת על זער כדלמרינן פרק דס הנדה (מ"ג):

ואמר ור"ע פלטתו חיה לכך לא זעי ר' ישמעאל כנסו אבל פלטתו סבין אי לא זעיל רבי ישמעאל כר"ך נמי (א) זכנסו איירי ואין זה דוחק [ב] כמו דמפרש מילתיה דרבי ישמעאל הכי: **רב הונא דאמר במאן**. לעיל (ד) קכא. כי קאלמר וחד אמר מקצת פלטתו חיה ומקצת פלטתו סבין דזעי למימר דפלטתו סבין הוי פלוגמא דר' יהודה ורבין דר' יהודה לא זעיל [ג] לא מזי למפריך דאמר כמאן אי אמרת לר' ישמעאל דזעיל דמפריך הכא דאיכא לאוקומי דר' יהודה דליט ביה כוית יחד אבל לרב הונא פריך שפיר דכפי' דקונטי: **דאמר במאן** ור"ס ודילמא הא דלמר רב הונא ב' תלמידי חכמים שישנן על העור העור מצטלו מיירי בלא כנסו אבל כנסו מודה לר' זעיל ר' ישמעאל ולא אינטריך ליה לרב הונא לאשמעינן דעור מצטלן [ו] (ועוד דהעור מצטלן משמע מתחלה העור מצטל ומו לא מהני להו כנסו): **עור אדם טהור**. כדמפרש טעמא דריש דס הנדה (מה דר' יהודה) דלא הוי דומיא דעס אדם דעור גזעו מחליף: **עורות אביו ואמו שמיחיבין בו**. וע"ג דמת אסור צנהא וככל א"ס אסור לעשות מעשרו שמיחיב כו' מ"מ לא הו גזרי רבין משום דהן חששא שיהיה טמא אלא משום אבי ואמו דמימי טובה וא"ל לומר דנקט אבי ואמו משום דשמימי גביה: **אבל רישא** מומאה דאורייתא היא. והשתא חשיב עור אין גזעו מחליף משום דמקומו נעשה לקצת על זער כדלמרינן פרק דס הנדה (מ"ג):

פלוגמא דר' ישמעאל ור"ע דפירקין (לקמן דף קה). דמתני' דקמי' היו עליו שני תלמידי חכמים נשא כוית נבלה ואין מטמא צמג דאין נוגע וחודר ונוגע ור"ע אומר לא צמג ולא צמגה אלא לר' ישמעאל לא מצטל עור ור"ע מצטל: **ה"ג אי אליבא דר"ע פשיטא**. דהא מתניתין היא: **לעולם אליבא דרבי ישמעאל** ואשמעינן רב הונא דכי אמר רבי ישמעאל לא מצטל עור הני מיילי דפלטתו חיה שנעשה שלא מדעת אבל פלטתו סבין מדעת ציטלו: **ואמר רב הונא והוא שנסו**. אחר הפשט דגלי דעמיה לר' זעיל מיעיקרא אבל לא כנסו לא. מדמוקים לה דשכנסו מכלל דצפלטתו סבין צניסין ולנשה מקומות קאלמר וקמי' חיבין עליו אלא לר' ישמעאל ר"ע לא מצטל דאי צטליניהו עור מו לא הדרי למיחוי וצלה: **אי אמרת שכלמא פלטתו סבין רבי הונא**. דלוקמה לרבי יהודה שיהיה זית מתחלה לתלמידי חכמים לא צטליניהו עור מיעיקרא הוא דלמר כרבי ישמעאל דלוקמה לרבי יהודה אליבא דרבי ישמעאל ורבין כר"ע: **אלא אי אמרת פלטתו סבין** רבי ישמעאל מודי דמצטל עור: **רב הונא**. דלוקמה לרבי יהודה כשהיה זית זה מתחלה לתלמידי חכמים לר' יהודה לא מצטל: **דאמר במאן** שכלמא חיה לא זעיל רב הונא דלמר רב הונא ר' יהודה לא זעיל ר' ישמעאל כר"ך נמי (א) זכנסו איירי ואין זה דוחק [ב] כמו דמפרש מילתיה דרבי ישמעאל הכי: **רב הונא דאמר במאן**. לעיל (ד) קכא. כי קאלמר וחד אמר מקצת פלטתו חיה ומקצת פלטתו סבין דזעי למימר דפלטתו סבין הוי פלוגמא דר' יהודה ורבין דר' יהודה לא זעיל [ג] לא מזי למפריך דאמר כמאן אי אמרת לר' ישמעאל דזעיל דמפריך הכא דאיכא לאוקומי דר' יהודה דליט ביה כוית יחד אבל לרב הונא פריך שפיר דכפי' דקונטי: **דאמר במאן** ור"ס ודילמא הא דלמר רב הונא ב' תלמידי חכמים שישנן על העור העור מצטלו מיירי בלא כנסו אבל כנסו מודה לר' זעיל ר' ישמעאל ולא אינטריך ליה לרב הונא לאשמעינן דעור מצטלן [ו] (ועוד דהעור מצטלן משמע מתחלה העור מצטל ומו לא מהני להו כנסו): **עור אדם טהור**. כדמפרש טעמא דריש דס הנדה (מה דר' יהודה) דלא הוי דומיא דעס אדם דעור גזעו מחליף: **עורות אביו ואמו שמיחיבין בו**. וע"ג דמת אסור צנהא וככל א"ס אסור לעשות מעשרו שמיחיב כו' מ"מ לא הו גזרי רבין משום דהן חששא שיהיה טמא אלא משום אבי ואמו דמימי טובה וא"ל לומר דנקט אבי ואמו משום דשמימי גביה: **אבל רישא** מומאה דאורייתא היא. והשתא חשיב עור אין גזעו מחליף משום דמקומו נעשה לקצת על זער כדלמרינן פרק דס הנדה (מ"ג):

הגהות הב"ח

(א) חרא ד"ה אי אמרת וכו' דר' ישמעאל נמי איכא למימר דבכנסו איירי:

הגהות מהר"ב רינשבורג

[א] בעין משפט סי' מ"ג לנפק. ז' כפי' מהל' אבות הטומאות הל' ח':

מוסף רש"י

אלו שעורותיהן כבשורן. לטמא טומאת נבלות [ובחיים כח]. ועוד הפרסות. מן הארבעה ולמטה [ובחיים כח]. לעיר (נה). וכולן. כל אלו שמו חכמים שעורותיהן מומאה כבשורן מפני שהיא כו' והרוב לטמא (פסחים מו). שהילך הוא כדי עבודה. דרך ערות לטעמן לפני דריסת רגלי אדם וזה מילת עינון (ס"ט) כדרך שגילין למעור לפני זורסן (נדה נה). ע"ש. טהורין. שטלן מומות כש' (ס"ט) שמונה שריצים יש להן עורות. ופליג לדרבנן דלמרי האנה והכת והלטה והמוט עורותיהן מומאין כבעדה כבשורן אלא הני ארבעה לית להו עור (שבת ק"ד). כל זמן שיונק ועור ראשו כן מוליך אמו ונבל עמו (פסחים ט"ד).

ואמר רב הונא והוא שנסו. אחר הפשט דגלי דעמיה לר' זעיל מיעיקרא אבל לא כנסו לא. מדמוקים לה דשכנסו מכלל דצפלטתו סבין צניסין ולנשה מקומות קאלמר וקמי' חיבין עליו אלא לר' ישמעאל ר"ע לא מצטל דאי צטליניהו עור מו לא הדרי למיחוי וצלה: **אי אמרת שכלמא פלטתו סבין רבי הונא**. דלוקמה לרבי יהודה שיהיה זית מתחלה לתלמידי חכמים לא צטליניהו עור מיעיקרא הוא דלמר כרבי ישמעאל דלוקמה לרבי יהודה אליבא דרבי ישמעאל ורבין כר"ע: **אלא אי אמרת פלטתו סבין** רבי ישמעאל מודי דמצטל עור: **רב הונא**. דלוקמה לרבי יהודה כשהיה זית זה מתחלה לתלמידי חכמים לר' יהודה לא מצטל: **דאמר במאן** שכלמא חיה לא זעיל רב הונא דלמר רב הונא ר' יהודה לא זעיל ר' ישמעאל כר"ך נמי (א) זכנסו איירי ואין זה דוחק [ב] כמו דמפרש מילתיה דרבי ישמעאל הכי: **רב הונא דאמר במאן**. לעיל (ד) קכא. כי קאלמר וחד אמר מקצת פלטתו חיה ומקצת פלטתו סבין דזעי למימר דפלטתו סבין הוי פלוגמא דר' יהודה ורבין דר' יהודה לא זעיל [ג] לא מזי למפריך דאמר כמאן אי אמרת לר' ישמעאל דזעיל דמפריך הכא דאיכא לאוקומי דר' יהודה דליט ביה כוית יחד אבל לרב הונא פריך שפיר דכפי' דקונטי: **דאמר במאן** ור"ס ודילמא הא דלמר רב הונא ב' תלמידי חכמים שישנן על העור העור מצטלו מיירי בלא כנסו אבל כנסו מודה לר' זעיל ר' ישמעאל ולא אינטריך ליה לרב הונא לאשמעינן דעור מצטלן [ו] (ועוד דהעור מצטלן משמע מתחלה העור מצטל ומו לא מהני להו כנסו): **עור אדם טהור**. כדמפרש טעמא דריש דס הנדה (מה דר' יהודה) דלא הוי דומיא דעס אדם דעור גזעו מחליף: **עורות אביו ואמו שמיחיבין בו**. וע"ג דמת אסור צנהא וככל א"ס אסור לעשות מעשרו שמיחיב כו' מ"מ לא הו גזרי רבין משום דהן חששא שיהיה טמא אלא משום אבי ואמו דמימי טובה וא"ל לומר דנקט אבי ואמו משום דשמימי גביה: **אבל רישא** מומאה דאורייתא היא. והשתא חשיב עור אין גזעו מחליף משום דמקומו נעשה לקצת על זער כדלמרינן פרק דס הנדה (מ"ג):

ואמר ור"ע פלטתו חיה לכך לא זעי ר' ישמעאל כנסו אבל פלטתו סבין אי לא זעיל רבי ישמעאל כר"ך נמי (א) זכנסו איירי ואין זה דוחק [ב] כמו דמפרש מילתיה דרבי ישמעאל הכי: **רב הונא דאמר במאן**. לעיל (ד) קכא. כי קאלמר וחד אמר מקצת פלטתו חיה ומקצת פלטתו סבין דזעי למימר דפלטתו סבין הוי פלוגמא דר' יהודה ורבין דר' יהודה לא זעיל [ג] לא מזי למפריך דאמר כמאן אי אמרת לר' ישמעאל דזעיל דמפריך הכא דאיכא לאוקומי דר' יהודה דליט ביה כוית יחד אבל לרב הונא פריך שפיר דכפי' דקונטי: **דאמר במאן** ור"ס ודילמא הא דלמר רב הונא ב' תלמידי חכמים שישנן על העור העור מצטלו מיירי בלא כנסו אבל כנסו מודה לר' זעיל ר' ישמעאל ולא אינטריך ליה לרב הונא לאשמעינן דעור מצטלן [ו] (ועוד דהעור מצטלן משמע מתחלה העור מצטל ומו לא מהני להו כנסו): **עור אדם טהור**. כדמפרש טעמא דריש דס הנדה (מה דר' יהודה) דלא הוי דומיא דעס אדם דעור גזעו מחליף: **עורות אביו ואמו שמיחיבין בו**. וע"ג דמת אסור צנהא וככל א"ס אסור לעשות מעשרו שמיחיב כו' מ"מ לא הו גזרי רבין משום דהן חששא שיהיה טמא אלא משום אבי ואמו דמימי טובה וא"ל לומר דנקט אבי ואמו משום דשמימי גביה: **אבל רישא** מומאה דאורייתא היא. והשתא חשיב עור אין גזעו מחליף משום דמקומו נעשה לקצת על זער כדלמרינן פרק דס הנדה (מ"ג):